

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

in diuisione fuerunt appositae aliqua uerba, seu aliq
clausula, ex quib. et psumptiue fideicommissi renun
ciatio inferatur, cu clausula illa simpliciter, & quo
dammodo uulgariter fuerint appositae, no aut ualde
pugnantes, vt requiruntur ad hoc, ut hanc renuncia
tionem importent, veluti colligitur ex uerbis Bart.
in l. qui roma §. duo fratres, & Alex. expresse ibi in
§. 5. col. ex mente lo. And. in addit. Spec. in tit. de
testa. §. in primis uerbi. quid si duob. Praterea t cess
at psumptio renunciationis, nam & si fideicommissi
sum esset reciprocu, ta uerisimile erat, q magis de
beret locu habere in psona D. Claudij, qui uxore,
& filios non habebat, q in psona D. Bonafacij, qui
multos filios tuc habebat, & de pnti haber: Vnde
diximus iudicari potuisset, si diuidendo uoluisset fi
deicommissu renunciare, cum sua non interesset:
cum sit uir prudensissimus, & in reb. agendis fas
tutus, psumendu est, ipsum nullo modo sen
tisse, q esset fideicommissu renunciatum: q psum
ptione multum considerat scriben. post gl. in l. i. &
l. cum proponas C. de pactis, & in l. de fideicommissi
C. de transac. ponuntq; et docto. & Bart. in d. §.
duo fratres. Rursus qn in fideicommissu reciproce fa
cto apparet, & uerisimile est, q ex una parte pot lo
cum habere, & ex altera non, ut quia unus habeat fi
lios, per quos fideicommissum deficiat, & alter nul
los habeat filios, neq uxorem, tunc non pot fidei
commissum dici per diuisionem remissum, quia in
prios fideicommissarios cessat ratio, pp q con
suetudine est fideicommissu reciproco recedere, v3
notu capitanda mortis, ut in d. l. de fideicommissu.
Cessante ergo hac ratione cessat et psumptio, q
diximus posset, q per diuisione, & clausulas in ea
appositas fideicommissu renunciatu censetur: Quae
res tam clara est, vt in ea minimè insistentium am
plius esse putem. ¶ An aut mater relicta usufru
ctaria a do. Claudio omnium bonorum possit de
trahere legitimam debitam in bonis filij pleno iu
re, & non posse radeo, quia si uult consequi vsum
fructum sibi relictum in omnib. bonis, non pot uel
legitimam detrahere, cum debeat esse altero con
tente: imo acceptando vsumfructu non pot legiti
mam consequi per ea, q uoluit Abb. in c. Raynurius
circa fi. de testa. & alij in l. quia poterat. ff. ad Treb.
cum similib. Vel melius dicendum est, q stante sta
tuto huius ciuitatis, q extante patruo mater, seu
matra paterna solum debeat habere vsumfructu cer
tae partis bonoru, nulla poterit legitima detrahi, ve
tra uita lo. de Anan. in conf. 69. hoc uoluit Petrus
de Anch. in conf. 421. & 429. & Alex. in conf. 68. li.
4. & in conf. 178. lib. 7. & quia in hac ciuitate, & in
curia et saepe pro hac opinione iudicatu fuit, ideo
ulterius non insisto, cu uera sit de iure, vt colligi po
terit ex dictis scribentiu in locis pxime allegatis: &
ex his cu ijs, q per eximium consultorem deducta
fuerunt, vt ueris, ac iuridicis pertransco. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

Fructus legati, uel fideicommissi restituendi percepti, seu debiti,
pendente die, uel conditione, ad quem pertineant, & nu. 20.
Dixio nisi orationi praecedenti negativa appositae ponit, & af
firmat negatum in praecedenti oratione.
Alienationis pmissio importat re liberè, et pleno iure spectare
percepto, et effectus rei uenditae, & legatae cui, et quo debeat.
Fructus in restitutionem fideicommissi uersus de h. heredita
te an ueniat, & quid in restitutionem fideicommissi de re par
ticulari, & nu. 23. ubi declaratur.
Fructus qn ad fideicommissarium, & legatarium, & qn ad here
dem grauatum pertineant, & nu. 20. & 24. ubi declaratur.
Personae non exactae, quae in uita heredis grauati deberi ca
perunt, & quarum dies uenit, an ueniant in restitutionem fi

deic. universalis de hereditate, & quid in fideicommissu par
ticulari, & nu. 18.

- 8 In legato nominis debitoris, siue alicuius mortis uenit actio pro
paghis, et obuentioib. uiuo testatore debitis, & decursis.
- 9 Pensiones, & obuentiones non debita propter aliquo, fructus
naturales semper dicuntur pendentes, nisi fuerint actualiter
exactae, & perceptae.
- 10 Fructus pendentes tempore, quo dies fideicommissi cessit, ad fideicō
missarium pertinent, et si maior pars anni praeterierit.
- 11 Fructus quando dicantur pars rei.
- 12 Fructus pendentes tempore, quo cessit dies legati ususfructus,
pertinent ad legatarium.
- 13 Legatum sortis debita super aliquo monte, seu super impressi
tis continet etiam pagas, & obuentiones uiuo testatore debi
tas, & decursas, nedum exactas.
- 14 Fructus, siue obuentiones montium, uel creditorum non dicunt
debiti, seu decursi, nec debita, seu decursae, nisi facta declara
tione uoluntatis Principis de illis decursis, & soluendis, qn
solutio, et perceptio non certo tempore, sed fm uoluntate, et
declaratione Principis fieri consueuit, & ideo interim tan
quam fructus pendentes, & immaturi iudicantur.
- 15 Legatum rei, quae non est in reru natura, sed fore speratur, est
conditionale, & quomodo, & quando debeat.
- 16 Legatarius ususfructus syluae non est ligna non cedua, & im
matura incidere.
- 17 Fructus immaturi non pertinent ad usufructuarium.
- 19 In legato fundi ueniunt etiam fructus futuri ipsius fundi.
- 21 Legatum, siue fideicommissum debetur secundum naturam, &
qualitatem rei in legato, uel fideicommissu deductae.
- 22 Impedimentum illegatum ut profit, & releuet, quid requiratur.
- 23 Fructus post aditam hereditatem medio tpe ab herede grauata
to percepti non sunt hereditarij, nec hereditatem augent.

E P I T O M E.

Fruetus, & obuentiones Montis, seu crediti ali
cuius, quarum solutiones, & perceptiones no
certo tempore decrero, sed secundum uoluntate,
& declarationem Principis semper fieri consueuit,
in restitutione fideicommissi de dicto monte, seu cre
dito facti ad fideicommissarium, & non ad grauatum,
seu illis haeredes etiam ipso tempore uita ipsius gra
uati, quo solutio, & perceptio facta non fuit, perti
nere, hic demonstratur.

C O N S I L I V M CXXXIII.

In testamento, & alijs in themate propo
sitis, v3 prima facie dicendū, pagas, & ob
uentiones crediti, siue montis, de quo in
puncto, decursas in uita D. Ioannis, & per eū, dum
uiueret, non exactas ad filias ipsius tanq illius hare
des spectare, & pertinere: Nam est in primis consi
derandū, q D. Ioannes fuit grauatus fideicommissu,
de quo in testō, prestare post mortē suam, ut
clare ex testō ipso colligitur, & ideo pagas, & obuē
tiones, q interim, ac medio tpe decursae, & debita
extiterunt ex dicto credito, uident ad ipsum D. Io
annā, & modo ad dictas eius filias, & haeredes perti
nuisse, ac pertinere, quia notissimi, ac indubitati iu
ris est, q fructus, aliaq; accessiones legati, uel fi
deicommissi, q pendente die, uel adōne percipiuntur,
seu debentur, ad haeredē grauatum, & nō ad legata
rium, uel fideicommissarium pertinent. Licinius ff.
de lega. 2. l. filium ff. de optio. lega. & ubiq; Bar. & l.
uxorē §. sorori ff. de lega. 3. & nota in l. quod de bo
nis §. fructus ff. ad leg. falcid. Quod quidē v3 posse
confirmari, qm testator prohibendo alienationē
dicti crediti, ac utilis nisi de paga in pagā, uel duas
ad plus, censetur uoluissē, q singulae pagae, quae in
uita heredis grauati currebant, debitaq; essent, pos
sent per ipsum grauatu alienari, nā t illa dictio nisi
apposita alicui termino contento sub praecedenti
oratione negatiua, prout in casu nostro, ponit, &
affirmat

affirmat illud, qđ in præcedenti oratione negatum fuit. actione, & ibi gl. & doc. C. de transac. & ita in effectu vř uoluisse, dictas singulas pagas fideicommissum prædictum nō subiacere, tum quia cā finalis dictæ prohibitionis, qđ fuit ipsum fideicommissum, in illis cessare vř, cū non sint prohibita, sed permittit alienari, tum et quia t̄ testator permittendo singulas pagas alienari posse, vř uoluisse eas liberē, & pleno iure esse ipsius hæredis grauati, quia aliās illas alienare non potuisset, inquit, quib. mod. alien. licet, vel non, in prin. & qui vult p̄ns, vult etiā suū necessariū antecedens illud ff. de acquir. hæreditate, & l. ad rem mobilem ff. ad exhiben. ¶ Præterea considerandum est s̄m ea, qđ mihi in factō proponitur, qđ ideo pagæ in uita d. D. Ioannis hæredis decursæ non fuerunt ab ipso exactæ, quia mons ille ex decreto, siue mandato Serenissimæ Dñationis Venetorum fuit clausus, & interdicta solutio pagarum; ex quo inferitur, qđ illa non exactio non potuit, nec debuit ipsi D. Ioanni, nec illius hæredib. obesse, nec præiudicare, cum per ipsum non steterit. c. imputari de regu. iur. in 6. & argu. l. non debet. ff. de regu. iur. cum similib. ¶ Confirmari et pot̄ prædicta conclusio ex not. per Baran. l. si ff. de iure filii, & per Bal. in l. i. C. de usufr. & fruct. lega. siue fideic. nam t̄ Bar. in d. l. si tenet. qđ si tibi uendam domū, uel rē aliam, qđ alij certa pensione locaueram, pensio pro tpe præterito debet esse uenditoris, & pro futuro emptoris, quod idē Bal. in d. l. i. dicit esse in legatario domus alij locata. ut vçz pensiones usq; ad diem aditæ hæreditatis ad hæredē pertineant, & post illius aditionē ad legatariū, idēq; uoluit etiā Alex. in cōf. 82. col. f. lib. 2. qui ad hoc, qđ pensiones, & affictus debita, & debiti non ueniant in restitutionē fideicommissi et̄ uniuersalis, inter alia allegat not. per Bar. in d. l. si.

¶ Accedat ad hæc, qđ t̄ si in restitutionem fideicommissi uniuersalis de hæreditate, quæ fructib. augescit, litem ueniūt s̄ item solum ff. de pet. hered. regu. lariter non ueniunt fructus. l. in fideicommissaria. ff. ad Treb. quanto magis non debet uenire in restitutionē fideicommissi facti de re particulari, qđ fructib. siue accessionib. nō augetur. ¶ Vltimo pro hac sn̄a vř facere id, qđ uoluit. Paul. de Cast. in d. l. in fideicommissaria col. i. vers. quid aut, si non erant, ubi tener illud, qđ h̄ per gl. in l. in fideicommissi in prin. ff. de usufr. hoc est, qđ illud, qđ d̄r, fructus pendentes, & exstantes in re sequi fideicommissariū, tanq̄ sint pars rei, procedit, locumq; habet, si erant pendentes tpe mortis testatoris, & per eum sati, secus si fuissent sati p̄ hæredē grauati, nā tunc licet tpe, quo dies legati, uel fideicommissi cederet, adhuc p̄dentes essent, tñ illi fructus cedunt ipsi heredi perinde, ac si per illum fuissent percepti, & de eis idē, qđ de perceptis, est iudicandū: ex quo vř posse in ppo sito nostro inferri, qđ cū pagæ, & obuentiones d. Montis in uita D. Ioannis hæredis grauati decurrerint, debitaq; fuerint, illæ cēsantur ab eo, ut ita dixerim, seminata adeo, qđ de illis vř iudicandū perinde ac si fuissent perceptæ, atq; exactæ, & nemini dubiū, qđ exactæ, & perceptæ cēsissent lucro ipsius D. Ioannis hæredis grauati, qm̄ de iure cōstat, ut dixi, fructus, & accessiones ab hærede pceptos, seu pceptas, die, uel p̄dōne fideicommissi pendere, ad ipsum hæredē, & nō ad fideicommissariū pertinere. Nec vř his aduersari tex. in l. postulante. §. sed & in hmōi, & in l. deducta. §. qui post. ff. ad Treb. quia t̄ hæc iura loquūtur in fideicommissio uniuersali hæreditatis, in quo vř esse alia, & diuersa ratio, qđ non est in fideicommissio particulari, dū quo nos loquimur, ideo n. ibi pensiones, & usuras, qđ in uita hæredis grauati de

beri cœperunt, & quarum dies uenit, non exactæ ueniunt in restitutionē fideicommissi uniuersalis, qđ ut dicunt illa iura, in ipsa hæreditate ueniebat relictuenda ex senatusconsulto Trebelliano talis, qualis erat repta fuit illa actio hæreditaria cōpetens ad dictas pensiones, seu usuras debitas, & p̄pca mirū non est, si ea actio in restitutionē uenit, qđ vř cessare in fideicommissio particulari, cum in eo non ueniant iura, & actiones, l. si hereditatē. ff. manda. & quis t̄ in legato nominis debitoris, siue montis sup̄ imp̄stis ueniat actio pro pagis, & obuentionib. uiuo testatore debitis, & decursis. l. non est. ff. de leg. 3. & h̄r in terminis p̄ Paul. de Cast. in l. si tibi homo. §. cū seruus. ff. de lega. i. tñ in pagis, & obuentionib. post mortē testatoris decurrendis, qđ tūc ab ipso testatore peti nō poterant, secus esse vř. Præterea ille tex. in d. §. sed & in hmōi uers. sed qđ vř potius facere pro dictis filiis d. D. Ioannis, qđ d̄r, dum d̄r ibi, qđ fideicommissarius non petit fructus, & sic ut fideicommissum suppleatur fructib. sed peti, ut hæreditas, qualis est, restitatur, & sic uult ille tex. fideicommissariū non posse directē, & principaliter petere pensiones, & usuras iam debitas: At in casu nostro nō vř, qđ pagæ, & obuentiones decursæ in uita D. Ioannis hæredis cōprehendi, & includi possint in petitione, & restitutione simpliciter facta de dicto fideicommissio particulari, & si uerū esset, qđ cederet in casu nostro lucro fideicommissarii, oporteret illas directē, & principaliter petere, qđ negat ille tex. & ideo iura illa nō vř facere ad casum nostrū. ¶ Sed tñ p̄dictis oib. nō obstantib. triam sn̄am in hoc casu & p̄babiliorē, & ueriorē esse existimo, duobus maxime p̄suppositis, quorū primū est, qđ t̄ pensiones, aliæq; similes obuentiones, qđ non debentur habito respectu ad fructus naturales, sed p̄ aliud, ut est in casu, de quo agitur, in quo pagæ, & obuentiones d. Montis non percipiūtur p̄ aliquos fructus naturales, sed p̄ aliud nunq̄ d̄r perceptæ, sed potius pendentes, nisi fuerint actualiter exactæ, atq; pceptæ, ut concludit Soc. in cōf. 100. lib. 1. per plures rōnes, quas breuitatis cā non recenseo, ex quo infero, qđ pagæ, & obuentiones, de quib. agitur, actualiter, & cum effectu non exactæ ad fideicommissarium pertinent, tanq̄ sint pars rei per fideicommissum relictæ: Quod in primis probatur auctoritate glo. in d. l. in fideicommissi. ff. de usufr. qđ simpliciter, & in diffinito tenet, t̄ fructus pendentes tpe, quo dies fideicommissi cessit, ad fideicommissarium pertinere, cuius opinio cōprobatur ex tex. in l. herennius eod. tit. qđ formaliter dicit, fructus, qui post diem cessionis fideicommissi ex terra percipiuntur, ad fideicommissarium pertinere, licet maior pars anni ante præterierit, ad quod et bene facit tex. in l. si. §. non solū cū sequēde his, qđ in frau. credit. ubi probat, t̄ qđ quo ad hoc, ut fructus dicantur pars rei, & pertineant ad illū, ad quē principalis res pertinet, non inter est, an fructus sint maturi, uel immaturi: subditq; ille tex. qđ adeo fructus pendentes in re censentur esse pars ipsius rei, ut per se, & separatim ab ipsa re æstimationē non recipiant. Ad idē et t̄ facit. l. si p̄dentes. ff. de usufructu ubi d̄r, qđ fructus, qui tpe, quo cessit dies legati facti de usufructu, reperiuntur extare, & in pendenti esse, ad legatariū pertinere: Quod aut in casu nostro pagæ, & obuentiones, de quib. agitur, iudicētur, & habebantur, ut pars ipsius mōtis, siue crediti p̄ fideicommissum relictū, satis constet ex eo, t̄ qđ notat Paul. Cast. in d. §. cū seruus, uolēs, qđ sub legato sortis simpliciter super imp̄stis Venetiarū ueniant, & cōprehendant et̄ pagæ, & obuentiones, qđ uiuo testatore decursæ, & debite erāt, cuius dicti alia rō assignari non

non potest, nisi quia eum non fuerint exacta, censent, et indicantur esse tanquam pars ipsius rei principalis relicta, & ideo appellatione illius rei, siue sortis confirmatur ad cuius confirmationem faciunt et nota. per Soc. in d. cons. 100. ¶ Alteri presuppositum est, quod mons, siue creditum super impræstis Venetiarum, attento decreto, siue consuetudine Serenissimæ Dominationis illius, est huius naturæ, & qualitatis, quod ex illo page aliqua, & obuentiones firmiter non debentur annuatim, vel mensuatim, siue diem, sed earum cursus, ac solutio pendet a uoluntate, & arbitrio prædictæ Serenissimæ Dominationis, quod quæque prædictæ page decursæ sint, & soluantur, permittit, quod dictæ page decursæ, & solutione, putat quod quæque et prohibet illarum cursum, & solutionem, putat in casu nostro contingit. Ex quo infero, quod cum page, & solutiones, de quibus agitur, non currebant, nec exigi potuerunt in uita D. Ioannis per naturam, & quæque ipsius montis, quia per illo tempore placuit, uisumque fuit præfate Dominationi prohibere cursum, & solutionem pagarum, & obuentioem dicti montis, quod page tanquam non decursæ, nec debita, & ut ita dixerim, tanquam immatura non cesserunt, nec cedere potuerunt ipsi D. Ioanni hæredi, sed ipsum fideicommissum sequitur, illique, cedit, est quo, postquam cessit dies dicti fideicommissi per mortem D. Ioannis, placuit præfate Serenissimæ Dominationi uelle illas pro eo tempore esse decursas, & solui debere. Et ad prædicta facit primo textus in quod in rerum cum ibi nota, per gl. in Paul. de Cast. ff. de legat. 1. d. n. ibi, quod illud, quod non est in rerum natura, sed fore speratur, legari potest, & tale legatum si in gl. ibi est adonale quantum ad obligatio nem, & actionem, adeo quod non debetur ante, quod spes illa sit in esse deducta, & res legata ad rerum naturam præparata in proposito, & in simili ex quo iam tempore mortis D. Ioannis decrerunt, & statuti fuerat mon prædictum stare debere clausum, illiusque, pagas, & obuentiones non currere, quibus tunc aliqua ipse esset, quod præfata Serenissima Dominatio Venetiarum posset postea declarare illas obuentiones currere, & soluendas esse, tamen interim, & medio tempore non fuerunt D. Ioanni debita, arg. nota in d. l. quod in rerum. Nec debet ipsi fideicommissario obesse apertura dicti montis, & declaratio siue permissio facta per præfatum Dominatorem, quod page, & obuentiones montis pro tempore retroactis soluatur, ex quo illa facta fuerunt post mortem D. Ioannis, & sic postquam dies dicti fideicommissi cesserat, & retro trahi non debet in prædictum dicti fideicommissarii, cui iam fuerat dictum fideicommissum acquisitum, arg. l. bonorum ff. de rat. hab. Accedat et ad confirmationem prædictorum, cum glo. in l. ex sylua ff. de usufructu, ubi præbatur quod legatarius usufructus syluæ non potest ligna necedua, id est immatura incidere, & percipere, & hoc est generale in quibuscumque alijs fructibus, quod si immatura non pertinent ad usufructuarium in Bal. in l. si pater C. de usufructu. Ita et in simili paga, & obuentiones dicti montis, quod ex decreto Dominationis prædictæ non currebant, nec exigi potuerunt, fuerunt quodammodo, ut dixi, pro illo tempore immaturæ, & propea non debita dicto D. Ioanni. ¶ Preterea per dictum fideicommissario facit et textus in d. l. postulat Treb. in quod in hmoi, & in d. l. deducta §. quod post ff. ad Treb. in quod iura licet loquatur in fideicommissio uniuersali, tamen in casu nostro locum habere uideatur, cum non uideatur posse assignari concludens rationem diuersitatis, nam quæ ratione pensiones, uel usurae iam debita, quarumque dies iam cessit, & uenit, in fideicommissaria hereditatis retributione ueniunt, uel quia actio pro illis pensionibus, & usuris competens reperitur in ipsa hereditate, quod qualis est, debet ex senatusconsulto Trebelliano

restitui, ut ibi dicitur, eadem ratione et page, & obuentio nes per d. D. Ioannem non exacta ueniunt in restitutionem, & præstationem dicti fideicommissi particularis facti de iure, & actione super dicto monte competenti, ex quo in illo iure reperitur ius, & actio petendi, ac exigendi pagas, & obuentiones prædictas, ut patet ex nota, per Paul. de Cast. in d. §. cum seruus, quod ut dixi, tenet, quod in legato, uel fideicommissio facto de sorte debita super monte, uel imprestis Venetiarum, aut Florentiæ comprehendatur et page, & obuentiones iam decursæ, & debita testatori tempore eius uirg, ergo eadem ratione, & multo magis comprehenduntur future, cum clarum sit, quod in legato facto de fundo ueniunt, & includuntur et fructus futuri ipsius fundi. Quod de bonis §. fructus, ibique gl. & doct. ff. ad Treb. Nec obstat, quod in fideicommissio uniuersali ueniunt actiones actiue, & passiue, & secus est in particulari l. si hereditate ff. manda. Quia hæc differentia non facit, quo minus actio competens pro illis pagis, & obuentioibus, non exacti tempore uirg ipsius D. Ioannis comprehendatur, & inueniantur esse in dicto fideicommissio facto de iure, & actione super dicto monte competenti. ¶ Non obstant alia supra in trium allegata, & primo illud, quod fructus, & obuentiones perceptæ pendente die, uel ad dōne, ad heredem grauatum pertineant, quia id uerum est, si fuerint actualiter perceptæ, & exactæ, alioquin secus ut supra probatum fuit. Et si diceretur, sufficere ad hoc, ut dicantur perceptæ, quod pensiones, alieque obuentiones debite fuerint, earumque dies cesserit, ut probatur in l. defuncta ff. de usufructu. Râdetur, illud procedere, uerumque esse in pensionibus, uel alijs obuentioibus, debitis propter fructus naturales, illo, n. casu, si fructus sint percepti, pensio pro illis debita, cuius dies nondum uenisset, iudicaretur percepta d. l. defuncta, & ita procedat dictum Bal. in l. r. C. de usu, & fructu legat. & Alex. in d. cons. 82. cum allega. ibi per eum, quibus Alex. ipse ibi et loquatur in casu diuerso a nostro, nam is loquitur in afflictibus, & pensionibus, debitis ex locationibus, factis per heredem grauatum, nos uero de pagis, & obuentioibus, debitis ex actu & prouisione testatoris, inter quod est differentia, ut probatur in d. §. sed & in hmoi: sed page, & obuentiones, de quibus in casu nostro agitur, non debentur per aliquos fructus naturales, ergo de illo casu d. l. si defuncta ad casum nostrum non fit bona illatio l. papinianus exili ff. de minor. cum similibus. ¶ Secundo non obstat, quod testator permittendo alienationem dictarum pagarum de paga in pagam censeat uoluisse singulas pagas in uita D. Ioannis decursas, & debitas ad ipsum heredem grauatum liberè spectare, nam hoc uerum est in casu alienationis earum, sed in casu alienationis non factæ, quia testator nihil ultra disposuit, hæc ratio presumptæ uoluntatis cessat. Preterea illud uerum est de pagis, quod uiuo heredem currebant, & exigi possent, non autem de ijs, quod non currebant, nec exigi possent, putat in casu nostro. ¶ Tertio non aduersatur, dum dicebatur per D. Ioannem non fuisse, quo minus dictas pagas, & obuentiones exigeret, ac perceperet, sed facto, & decreto præfate Serenissimæ Dominationis Venetiarum fuisse impeditum, & propea tale impedimentum, casumque superuenientem non potuisse, nec debuisset ipsi D. Ioanni, & illius filiabus suis heredibus obesse, & præiudicare, quia ad hoc dupliciter râdetur, primo, quod ex quo dictus mons inspectus, ueluti supra dixi, ex illo facto, uel casui subiectus, ueluti supra dixi, ex illo facto, uel decreto claudendi montem, & interdicensi cursum, & solutionem dictarum pagarum, & obuentioem non debuit, nec potuit, resultare impedimentum saltem

- tem considerabile, qđ ipsum D. Ioannē releuare,
- 21 & excusare debuerit, nā ꝑ legatum, siue fideicommissum debetur fm naturam, & qualitatem rei in legato vel fideicommissio deducta. l. legatū est. §. fundus. ff. de leg. 1. & facit. l. nutu. §. colonis. ff. de lega. 3. Præterea posito, sed non concessio, iustū & legitimū impedimentum ex tali facto resultasse, tñ dñ illud nō
- 22 ob stare, quia ꝑ ad hoc, vt impedimentū allegatum releuet, oportet constare, qđ illud allegans usus fuerit diligentia sua, vt puta in casu nostro, in se præsentando debitis, & congruis temporib. ad locū dicti montis, & petendo pagas, & obuentiones pro tpe decursas sibi solui, ac prestādo per ipsum nō stare, quin illas exigit, atq; recipiat, ad tradita plenē per Bart. & alios in l. 2. §. quod diximus. ff. si qđ cautio; & in l. si pñes. C. de appel. per Alex. in l. de pupillo. §. si quis ipi pratori col. 2. vers. Item nota, qđ ubi qđ. ff. de noui oper. nuncia. Quod quidē in casu nostro factū fuisse non constat, ergo & c. Adde, qđ tex. in d. §. sed & in hmōi, super quo ē fundata est cōclusio facta pro fideicommissario, simpliciter considerat, qđ actio competens pro pensionib. & usuris inueniatur esse in ipsa re principali contenta in fideicommissio tpe restitutionis, siue pñtationis de eo faciēda, ideo nō interest, quō, & ex qua cā illud cōtingat. cū lex gñaliter, & simpliciter loquens sit gñaliter, & indistinctē intelligenda. l. 1. §. & gñaliter. ff. de lega. præstan. ¶ Quarto ad not. per Bar. in d. l. si. C. de iure fisci. & per Bal. in d. l. 1. C. de usur. & fruct. leg. cū concordatib. rñsum fuit supra illa procedere in pensionib. & obuentionib. iam debitis & decursis, & in illis, qđ pp fructus iam perceptos debentur, nos aut loquimur de pagis, & obuentionib. nondū decursis, nec debitis pp decretū DD. Venetorum superius deductū, & de non debitis pp aliquos fructus, qđ nunq̄ iudicantur percepti nisi actualiter, & cum effectu percipiuntur, ut latē declarat Soc. in d. conf. 100. & Salic. in l. Iulianus. §. si fructib. ff. de actio. emp. ¶ Quinto non obstat, eum dicebatur, qđ sicut in restitutione fideicommissi uniuersalis de hereditate, qđ fructib. augetur, regulariter non ueniunt fructus, aliaque accessiones d. l. in fideicommissaria. ff. ad Treb. ita & magis uenire non debent in restitutionē, seu præstationem fideicommissi facti de re particulari, qđ ex fructib. incrementū non recipit; Quia rñdes, qđ
- 23 ꝑ fructus, & accessiones medij tps ab hærede grauato percepti, & percepti ex reb. & corporib. hæreditarijs, & post aditam hereditatē non sunt, nec censentur hæreditarij, siue hæreditarij, ppea hereditatē non augent d. l. in fideicommissaria. ibiq; Paul. Alex. & alij: Data igitur paritate, non est in hoc differentia inter fideicommissum particulare, & fideicommissum vñe, nam aut fructus fuerūt ab hærede grauato percepti, & reollecti ante morā, aut non, & primo casu illi nō ueniunt in restitutionē fideicommissi tam particularis, qđ uniuersalis d. l. in fideicommissaria. d. l. Licinius, & d. l. filiū cū alijs supra allegatis; aut non fuerunt percepti, nec habiti pro perceptis, prout in casu nostro, & tunc in restitutionē ueniunt, ut pbat in d. §. sed & in hmōi cū ibi not. per Ang. & scrib. & supra dictū fuit. ¶ Vltimo non aduersat id, qđ voluit Paul. de Cast. in d. l. in fideicommissaria limitādo gl. in d. l. in fideicommissi. nolens, qđ fructus sati ab hærede licet sint pendentes tpe, quo legatū, uel fideicommissum pñtandū, seu restituendū est, tñ non sequitur legatariū, uel fideicommissariū, sed sunt ipsius hæredis ac de illis idē, qđ de perceptis iudicatur; Nā ꝑ ad hoc primo dici pōt illud dictum iure non pbari, nec Paul. pro eo legē aliq̄ allegat, & erubescimus, cū sine lege loquimur lillā C.

de collat. Quinimodō illud est 5 mentē gl. in d. l. in fideicommissi & 5 tex. in d. l. herennius, aliq; similia iura supra allegata: Nec illud inueni ab alio tactū, seu recitatū. Secundo posito illo, ꝑ vero pp auctoritatē tanti uiri, tñ adhuc dñ nō ob stare in casu nostro, in quo obuentiones, & pagæ dicti montis pro illo tpe, quo mons stetit clausus, non cucurrerunt, nec d. D. Ioanni debite fuerunt, ita qđ non potuerunt dici satis, ac ēt quia illa non uenerunt, nec debite fuerunt ex pñsione, opera, & industria ipsius hæredis, put contingit in fructib. ab ipso hærede satis, sed uenerunt, debiteq; fuerunt ex 5 du. prouisione ipsius testatoris, ad quē creditū dicti montis pertinebat, inter qđ est differentia, maximē in terminis nostris, vt pbat in d. l. deducta. §. qđ post fad. Treb. & ex ijs pagas, seu obuentiones pñctas deberi filiab. d. D. Ioannis illius hæredis, & cōsequenter illis de Fontanelis de iure magis esse existimo. Laurus Deco.

S V M M A R I V M.

- 1 Legatum in dubio animo cōpensandi: cū debito necessario factū videtur, & quomodo necessarium esse debeat, nu. 16.
- 2 Legatum factū pro omni eo, & toto, quod quis posset petere, & exigere in bonis, & hereditate testatoris in dubio animo cōpensandi cū debito factū intelligitur, & quando. Et an id sit uerum, & quomodo nu. 17.
- 3 Exceptio firmat regulam in non exceptis.
- 4 Voluntas testatoris, quæ ex cōiecturis colligitur, euidens uoluntas esse dicitur.
- 5 Filia in reb. certis a patre instituta, & in sa stare tacita, & contenta, & qđ plus de bonis suis petere non possit, pōt dote matrem sibi debitam in bonis patris petere, secus si probita esset, ne plus de bonis, & hereditate patris petere possit; Et an id sit uerum nu. 17.
- 6 Et quid si dictum esset super bonis, et hereditate patris, ibidē. Filia instituta ultra legitimā, & dote matrem cū illa clausula pro omni eo, & toto, quod petere, siue prætere petere super hereditate patris, nihil amplius petere potest.
- 7 Et agnoscendo legatum, nihil ultra potest petere, etiam si legatum esset minus dote sibi debita.
- 8 Et an id sit uerum, & quomodo nu. 11.
- 8 Legatarius agnoscendo dicitur legatum agnoscere cum onere adiecto, & repudiando onus etiam legatum repudiat.
- 9 Legatum consilens in quantitate non censetur factum animo cōpensandi cum debito in specie consilienti.
- 10 Testator in dubio nō uoluisse cōformare se cū dispositione iuris.
- 11 Compensatio facilius inducitur, & presumitur cum debito necessario, quam cum uoluntario.
- 12 Legatum non concurrens cum debita non dicitur factum cōtemplatione debiti, & animo cōpensandi. Et quando animo cōpensandi factum dicatur.
- 13 Authen. Præterea. C. unde uir, & uxor declaratur.
- 14 Affectio maior presumitur erga natos qđ erga nondum natos.
- 15 Testatoris uoluntas interpretanda est, ut per eam æqualitas inter filios, & filias seruetur.
- 17 Legatum factum filie pro omni eo, & toto, quod posset petere, & exigere in bonis, & hereditate patris, an cōsentiam factū animo cōpensandi cum dotibus matrem.
- 18 Filia incōgrue dotata pōt ad supplementū dotis cōgrua agere.
- 19 Apparatus nuptiales filie de iure, sicut dos, debentur.
- 20 Verba potius superflua, & frustratoria debent reddi, quā quod operentur effectum contrarium dispositioni iuri, & contineant præiudicium alterius.

E P I T O M E.

Legatum factū filie pro omni eo, & toto, quod ipsa petere, & exigere posset in bonis, & hereditate testatoris non compensari cū dotib. matris ipsius filie alijs a testatore habitis, & perceptis, & a filia agnitum, & acceptatum nō impedire ipsam filia, quo minus dictas dotes maternas ultra legatum ab hærede scripto petere, & cōsequi possit, & demonstratur.

CON-